

Magasszintű Adatkapcsolati Protokoll (High Level Data Link Control Protocol - HDLC)

összeállította: Tőke Pál

May 4, 1997

1 Bevezetés

2 HDLC állomás komponenseinek áttekintése

2.1 Kapcsolatfelépítő komponens

Verziók:

- elsődleges állomás,
- másodlagos állomás.

Lehetséges transzformációk:

- Elsődleges állomás: SXRM, DISC, UA, CMDR, ERROR.
- Másodlagos állomás: SXRM, DISC UA, CMDR.

2.2 Küldő komponens

Lehetséges transzformációk: I, RNR, RR, REJ.

Változói: *buffer*, *VS*, *unack*.

2.3 Fogadó komponens

Verziók:

- fogadás visszautasítás (*REJ*) nélkül,
- fogadás visszautasítás (*REJ*) lehetőségével.

Lehetséges transzformációk: I , $\underline{RNR}$, $\underline{RR}$, $\underline{REJ}$.

Változói: $buffer$, VR .

2.4 P/F-kontroll komponens

Verziók:

- elsődleges normál válaszüzemmódban (NRM),
- elsődleges aszinkron válaszüzemmódban (ARM),
- másodlagos normál válaszüzemmódban (NRM),
- másodlagos aszinkron válaszüzemmódban (ARM).

Lehetséges transzformációk:

- Elsődleges állomás: $\underline{P_0}$, $\underline{P_1}$, F_0 , F_1 , $\underline{P_{1-isn}}$.
Másodlagos állomás: P_0 , P_1 , $\underline{F_0}$, $\underline{F_1}$.

Változó: bit .

2.5 Óra komponens

Lehetséges transzformáció: $TICK$.

Változó: $timer$.

2.6 Átvitel komponens

Változók: $received$, $status$

Lehetséges távakció: $transmit$.

Távolról kezdeményezett transzformáció: $transmit$.

2.7 Ellenőrzőpont komponens

Változók: VS , $inhibit$ (az állomás típusától függően).

3 Adattípusok és konstansok

<u>Konstansok</u>	<u>Jelentés</u>
<i>modulus</i> = 8;	Az <i>I</i> keretek számlálójának modulusa
<u>Típusok</u>	<u>Jelentés</u>
<i>info-type</i> = ... ;	Az információ mező számára a keretekben
<i>address-type</i> = ... ;	A címek számára a keretekben
<i>sequence-count</i> = 0 .. <i>modulus</i> - 1;	
<i>frame-kind</i> = (<i>none</i> , <i>I</i> , <i>RR</i> , <i>RNR</i> , <i>REJ</i> , <i>SARM</i> , <i>SNRM</i> , <i>DISC</i> , <i>UA</i> , <i>CMDR</i>);	
<i>control-type</i> = record <i>kind</i> : <i>frame-kind</i> ; <i>pbit</i> : (0 .. 1); <i>NS</i> : <i>sequence-count</i> ; <i>NR</i> : <i>sequence-count</i> ; end;	HDLC keretek kontroll mezőinek elemei
<i>frame-type</i> = record <i>address</i> : <i>address-type</i> ; <i>control-field</i> : <i>control-type</i> ; <i>info</i> : <i>info-type</i> ; end;	HDLC keretek típusa
<i>status-type</i> = set of [<i>invalid-control-field</i> , <i>invalid-info</i> , <i>invalid-size</i> , <i>invalid-NR</i> , <i>time-out</i>];	A másodlagos állomás által jelezhető hibák

4 Átvitel komponens

<u>Változók</u>	<u>Jelentés</u>
<i>received : frame-type</i>	A partner állomásnál kezdeményezett <i>transmit</i> éredményeként fogadott keretet tartalmazza
<i>status : status-type</i>	A fogadott keret állapota, vagy <i>timeout</i>

Kezdeti állapot

```
status = [];
received.kind = none;
```

Eljárások

```
examine-NR;
```

{ Ez az eljárás felszabadítja a *buffert* és beállítja
Küldő komponens változóit a *received.NR*-nek megfelelően }

```
begin
  if received.NR ≠ source.unack
    begin source.buffer.free-until (received.NR);
      source.unack := received.NR;
    end
  end;
```

```
validate (received:frame-type; status: status-type);
```

{ Ez az eljárás ellenőrzi a fogadott keret *address*, *control* és *info* mezőit és ennek megfelelően beállítja a *status* változó értékét }

A következő *send* eljárások előkészítik a megfelelő kereteket a küldéshez. A keretek képzése és küldése a HDLC *frame* struktúráknak megfelelő. A *send-supervisory*, a *send-unnumbered* és a *send-CMDR* eljárások törzsei hasonlóan konstruálhatók meg.

```

send-info (VS, VR: sequence-count;
info-to-send: info-type);
begin
  INITIATE (transmit, frame) ahol
    frame.address := ... ,
    frame.kind := I,
    frame.pfb := PF-control.bit,
    frame.NS := VS,
    frame.NR := VR,
    frame.info := info-to-send
end;

send-supervisory (send-kind : (RR, RNR, REJ);
VR: sequence-count);

send-unnumbered (send-kind: (SNRM, SARM, DISC, UA));

send-CMDR (control-field: control-type;
VS, VR: sequence-count; satus: status-type);

```

Távoli akciókezdeményezések

transmit (*frame*);
 { Az átviteli közegtől függően, az alábbiak következhetnek be }

```

begin
case reception of
  loss : ;

{ Az üzenet elveszett az átviteli vonalon }

FCS-error : ;

{ Átviteli hiba, a keret törlődik }

```

```

CorrectFCS : begin
  received := frame;
  validate (received, status)
end

```

{ A keret fogadása hibátlan: a keret érvényesítés a megfelelő komponenshez továbbítódik }

end;

5 Ellenőrzőpont komponens

<u>Változók</u>	<u>Jelentés</u>
$VS : sequence-count$	A Küldő VS változójának az értékét tárolja, ha a P ill. az $F = 1$
$inhibit : boolean$	$false$ -ra állítódik, ha P vagy $F = 1$ kerül küldésre és $true$ értéket kap, ha REJ fogadására kerül sor és a P ill. $F = 0$

Eljárások

ellenőrzőpont-beállítás;

{ Ez az eljárás feljegyzi a Küldő VS változójának tartalmát ha P/F ciklus kezdődik, azzal hogy $P/F = 1$ kerül küldésre }

```
begin
    checkpoint.VS := source.VS;
    inhibit := false;
end;
```

ellenőrzés;

{ Ez az eljárás kezdeményezheti az I keretek újraküldését a P/F bitre épülő hibajavító algoritmus szerint }

```
begin
    if not inhibit ∧
        (received.NR - source.unack) mod modulus ≤
        (checkpoint.VS - source.unack) mod modulus
```

{ Nem minden a P vagy $F = 1$ elküldéséig elküldött I keret kapott nyugtát a rákövetkező F ill. $P = 1$ fogadásáig }

then source.VS := received.NR;

{ Újraküldés }

end;

Megjegyzés: A fenti eljárások a következő esetekben egyszerűsíthető:

- (a) -Egyidejűleg minden két irányú (*FDX*) fizikai átviteli csatorna esetén vagy *ARM* üzemmódban a fenti eljárásokat kell alkalmazni.
- (b) Váltakozó egyirányú (*FDX*) vagy *ARM* üzemmódban az *ellenőrzőpont-beállítás* nem igényel akciót és az *ellenőrzés az source.VS := received.NR* akcióra redukálódhat.
- (c) Ha a *REJ* opció nem kerül alkalmazásra, akkor az *inhibit* értéke mindig *false*.

6 Kapcsolatkezelő komponens

6.1 Elődleges állomás

Kezdeti állapot

token a *Disconnected* helyzetben

Átmenet	Feltétel	Akció
<u><i>SXRM</i></u>	<i>PF-control.bit = 1</i>	<i>send-unnumbered(SXRM);</i>
	<i>SXRM: SNRM v. SARM az átviteli módtól függően</i>	
<i>UA</i>	<i>received.kind=UA</i>	<i>init(source);</i> <i>init(sink);</i> <i>init(transmission);</i>
		Inicializálja a <i>Küldőt</i> és a <i>Fogadót</i>
<u><i>DISC</i></u>	<i>PF-control.bit = 1</i>	<i>send-unnumbered(DISC);</i>
<i>CMDR</i>	<i>received.kind=CMDR</i>	<i>init(transmission);</i>
<i>ERROR</i>	<i>status in</i> [<i>invalid-control-field,</i> <i>invalid-info,</i> <i>invalid-size,</i> <i>invalid-NR</i>]	<i>init(transmission);</i>
		A beérkezett keret hibát jelöl, amit az <i>Elsődleges</i> oldalon magasabb szintű protokollnak kell kezelní

6.2 Másodlagos állomás

Kezdeti állapot

token a *Disconnected* helyzetben

Átmenet	Feltétel	Akció
<u>SXRM</u>	$received.kind = SXRM$	$init(transmission);$ SXRM: SNRM v. SARM az átviteli módtól függően
<u>UA</u>	$PF-control.bit = 1$	$send-unnumbered(UA);$
<u>DISC</u>	$received.kind = DISC$	$init(transmission);$
<u>CMDR</u>	$true$	$send-CMDR;$ ($received.control-filed,$ $source.VS, sink.VR,$ $status$);
		Jelenti a protokoll hibát, amelyet az <i>Elsődleges</i> oldalon magasabb szintű protokoll kezel
<u>ERROR</u>	$status \text{ in}$ [$invalid-control-field,$ $invalid-info,$ $invalid-size,$ $invalid-NR$]	$init(transmission);$
		A beérkezett keret hibát jelöl, amit az <i>Elsődleges</i> oldalon magasabb szintű protokollnak kell kezelni
<u>NSD</u>	$not (received.kind \text{ in}$ [$SNRM, SARM, DISC]$)	$init(transmission);$

7 Küldő komponens

Változók

unack : sequence-count

Jelentés

a legrégebbi sorrendben érkezett keret azonosítója, amely érkezése még nem lett nyugtázva

Függvények

buffer.data (VS: sequence-count);

függvény, amely kiveszi a következő küldendő adatot a *buffer*ból logkai függvény, amely igaz értéket ad, ha a *buffer*ban van küldendő adat

buffer.free-until (NR: sequence-count);

eljárás, amely felszabadítja a nyugtát kapott adatok *buffer*területét

Kezdeti állapot

token a *Remote Ready* helyzetben;

VS = 0;

unack = 0;

Átmenet	Feltétel	Akció
I	$buffer.to-send (VS)$ $\wedge$ $VS \neq (unack + window) \bmod modulus;$	$if PF-control.bit = 1 \text{ then}$ $setcheckpoint;$ $send-info (VS, sink.VR,$ $buffer.data);$ $VS := VS + 1 \bmod modulus;$
	Ha van küldendő I keret, amely belefér a küldő ablakba, akkor a küldésre sor kerülhet	
RNR	$received.kind = RNR$	$examine-NR;$ $if received.PF-bit = 1 \text{ then}$ $checkpointing;$ $init (transmission);$
RR	$received.kind = RR$	$examine-NR;$ $if received.PF-bit = 1 \text{ then}$ $checkpointing;$ $init (transmission);$
REJ	$received.kind = REJ$	$examine-NR;$ $if received.PF-bit = 0 \text{ then}$ $checkpoint.inhibit := true;$ $VS := received.NR;$ $init (transmission);$
	A visszatasítás akciónak le kell tiltania a P/F checkpoint képzését mindig újraküldést idéz elő	

8 Fogadó komponens

<u>Változók</u>	<u>Jelentés</u>
<i>VR: sequence-count;</i>	a következő, fogadásra kerülő I keret azonosítója
<u>Függvények</u>	
<i>buffer.space</i>	logikai függvény, amely igaz értéket ad, ha a <i>bufferben</i> van szabad terület adatfogadáshoz
<i>buffer.put (data: info-type);</i>	eljárás, amely adatot továbbít a felhasználónak
<u>Kezdeti állapot</u>	
<i>token a Remote Ready helyzetben;</i>	
<i>VR = 0;</i>	

Átmenet	Feltétel	Akció
I	$received.kind = I$	<pre> examine-NR; if received.pfb = 1 then checkpointing; if received.NR = VS then forward-data; init (transmission) </pre>
	Ha az I keret sorrendben érkezett, továbítja a felhasználó felé a bufferen keresztül (ha lehet)	
<u>RR</u>	$buffer.space$	<pre> if PF-control.bit = 1 then setcheckpoint; send-supervisory (RR, source.VS, VR); </pre>
<u>RNR</u>	$\neg buffer.space$	<pre> if PF-control.bit = 1 then setcheckpoint; send-supervisory (RR, source.VS, VR); </pre>
<u>REJ</u>	$buffer.space$	<pre> if PF-control.bit = 1 then setcheckpoint; send-supervisory (RR, source.VS, VR); </pre>
$I_{\neq}$	$received.kind = I$ $\wedge$ $received.NS \neq VR$	<pre> examine-NR; received.pfb = 1 then checkpointing; init (transmission); </pre>
	Az info mező figyelmen kívül marad	
I_*	$received.kind = I$ $\wedge$ $received.NS = VR$	<pre> examine-NR; received.pfb = 1 then checkpointing; init (transmission); forward-data </pre>
	Az adat továbbítódik a felhasználó felé a bufferen keresztül (ha lehet)	

```

forward-data();
begin
  if buffer.space then
    begin buffer.put (received.data); VR = VR + 1 mod modulus; end
  end;

```

9 PF-kontroll komponens

9.1 Elsődleges állámás

	<u>Változók</u>	<u>Jelentés</u>
<i>bit: 0..1;</i>		P/F bit. Az értékét magasabb szintű protokoll réteg állítja dinamikusan
<u>Kezdeti állapot</u>		
token a <i>Not polling</i> helyzetben		

Átmenet	Feltétel	Akció
P_0	$bit = 0$	
P_1	$bit = 1$	$timer = t_0$
	Elindítja a <i>timert</i>	
P_{1-ism}	$status = [timeout]$ ^ $bit = 1$	$timer = t_0$
F_0	$received.pfbit = 0$	<i>if timer > 0 then</i> $timer = t_0;$
	Ha a <i>timer</i> működik, újraindítja	
F_1	$received.pfbit = 1$	$timer = 0;$
	Megállítja a <i>timert</i>	

9.2 Másodlagos állomás

	Változók	Jelentés
<i>bit: 0..1;</i>		P/F bit. Az értékét magasabb szintű protokoll réteg állítja dinamikusan
<u>Kezdeti állapot</u> token a <i>Not polled</i> helyzetben		

Átmenet	Feltétel	Akcíó
P_0	$received.pfbit = 0$	
P_1	$received.pfbit = 1$	
$\underline{F}_0$	$bit = 0$	
$\underline{F}_1$	$bit = 1$	

10 Óra komponens

Változók
 $timer : integer;$

Jelentés
Időszámláló

Kezdeti állapot
token a helycsúcsban

Átmenet	Feltétel	Akció
$TICK$	$true$	$timer := timer - 1;$ $if timer = 0 then$ $status := [timeout];$